

Izhaja vsako drugo soboto.
Naročnina: 5 Din četrtletno, 10 Din
polletno.

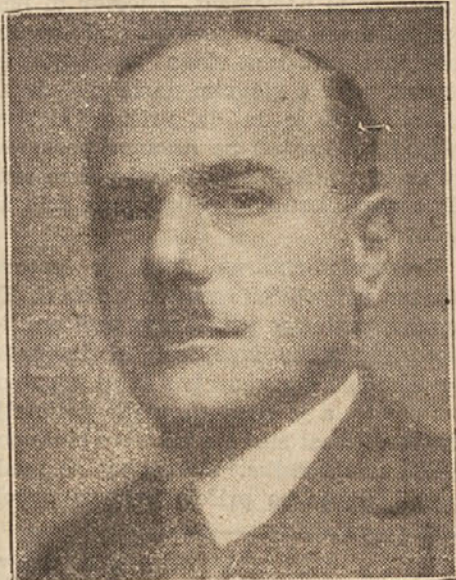
DELO

Uredništvo: Ljubljana, Šelenburgova
ulica 7/II. — Upravništvo: Ljubljana,
Prešernova ulica 54.

Rudolf Juvan

Tovariš Rudolf Juvan kandidira v laškem srezu in je znan voditelj v strokovnem pokretu narodnega delavstva. V organizaciji je na vodilnem mestu že od leta 1907, ko je ustanovil Narodno delavsko organizacijo, predhodnico Narodno strokovne zveze. V svojem poklicu je tovariš Rudolf Juvan referent socijalno-političnega urada ljubljanske občine.

Franjo Rupnik

Tovariš Franjo Rupnik kandidira v slovenjegraškem srezu in je ugleden socijalni delavec. Dolgo vrsto let je vodil strokovno organizacijo strojevodij. Uspešno je bilo njegovo delo tudi v delavskem združenstvu, njegovi članki v »Zadrujarju« so vzbujali občo pozornost. Kot delavski zastopnik je tov. Rupnik vpliven član ljubljanskega občinskega sveta.

Rudarji! Delavci in nameščenci!

Nikjer se hušje ne občuti zastoj gospodarskega življenja kakor v črnih rudarskih revirjih! Če je delavcem in nameščencem po drugih krajih in v drugih podjetjih težko za vsakdanji kruh, je to tisočkrat težje rudarjem in nameščencem v rudniških podjetjih. Preko tega dejstva ne more nihče iti. Vsa dosedanja prizadevanja niso prinesla uspehov — pogled v bodočnost je bil vsak dan bolj črn. Z delavci in nameščenci so gospodarstvo in socialno propadali tudi drugi sloji prebivalstva. — Takorekoč brez moči sino stali nasproti vedno ostrejšim trdotam življenja. — Če se vprašamo, zakaj so rudarji in z njim vred vsi drugi stalno bolj gospodarstvo in socialno propadali, imamo odgovor blizu: državno politično in zakonodajno delo koristi rudarskih revirjev ni znalo in ni moglo ščititi in utrjevati. Saj vemo, da so se vsi predlogi in vse želje porazgubile v valovih strastnega strankarskega boja. Kdo se je brigal za trpljenje rudarjev, ko so pa vse moči izčrpavale strankarske borbe!

Nad revirji se svetlika. Rudarji in nameščenci imajo redko priliko, da imajo v Narodni skupščini svojega pravega delavskega zastopnika, kateri bo imel na skrbi samo potrebe revirjev in svojih moči in časa ne bo izgubljal v brezplodnih političnih prepirih in borbah. Gorje, ako rudarji to priliko zamude! Vso odgovornost nosijo sami. Ravno volilci rudniških revirjev morajo kakor en mož na volišče in s tem v novo politično in socialno življenje. Polnoštevilna udeležba rudarjev pri volitvah bi pomenila, da vsi rudarji brez izjeme upravičeno pričakujejo, da bo država po svojih poslancih resno vzela v pretres vsa vprašanja, katera so za revirje življenjskega pomena. In kdo bolj pozna te potrebe, kakor oni, kateri je nebrojkrat med vami, kateri se je zanimal za vaše težnje, se trudil jim ugoditi, kateri vse življenje posveča socialnim vprašanjem delavcev in nameščencev! Ta vprašanja niso lahka, reševati jih more le oni, kateri jih do dna dobro pozna.

Rudar hoče imeti delo, dober zaslužek, zadostno pravno zaščito, zadovoljivo urejeno zavarovanje za slučaj bolezní, nezgod, starosti in smrti. Dvigniti v drža-

vi gospodarsko življenje, pomeni dvigniti potrebo po premogu, rudarju pa dati delo in zaslužek. Ta cilj se mora doseči z dobrimi tarifami, da je prevoz premoga cenejši, pogodbe z drugimi državami morajo preprečiti uvoz tujega premoga. Gospodarsko življenje se bo dvignilo z ureditvijo državnih financ s pomočjo mednarodnih posojil. Posojilo bomo dobili,

V nedeljo vsi zgodaj zjutraj na volišče, potem pa na agitacijo, da bo sleherni delavski volilec oddal svoj glas!

ako pokažemo vdanost državi. Pri teh gospodarskih zakonih, kateri morajo takoj priti na dnevni red, mora biti nekdo, kateri pozna in ljubi vas, da bo branil vaše koristi. Rudar mora imeti stalen in človeka vreden zaslužek. Zato mora priti zakon o minimalnih plačah in zakon o kolektivnih pogodbah. Družba mora vsako leto od čistega dobička nekaj vložiti v poseben fond za slabe dni. To dolžnost mora urediti zakon. Odpoved ne sme priti čez noč, dolgotrajno delo mora ustvariti pravico do odpravnine, rudar potrebuje plačan dopust, rudar mora dobiti pravico, da po svojih zastopnikih sodeluje pri upravi podjetja, rudar mora dobiti posebno raziščišče za reševanje sporov, da ni več odvisen od milosti in nemilosti ene ali dveh oseb. Pravna in socialna zaščita rudarja mora biti v vseh smereh popolna. Za slučaj brezposelnosti mora biti dobro preskrbljeno, ne gre, da je rudar brez kruha, dobički pa veliki. Vsa ta velevažna vprašanja ima urediti rudarski zakon, zakon o reševanju delavskih sporov, zakon o uporabi čistega dobička itd. Trdo delo bo to. Izvedljivo samo, ako bo pri delu navzoča oseba, katera zna take zakone ustvarjati in zagovarjati. Taka oseba je kandidat, kateri se leta in leta peča z rudarskimi vprašanji.

Najvažnejši je zakon o zavarovanju. To sramotno vprašanje bo treba spraviti z dnevnega reda. Poglejte bečo upokojencev, pogledajte reduciranca, pogledajte trpljenje vdov in sirot! Zločinec je oni,

kateri bi ob strani stal in ne bi dal državi zaupanja, — da od nje more in sme zahtevati ureditev teh stvari.

Rudarji in nameščenci! Ni čas malenkostnega nerganja in premišljevanja. Velika ura bije. Bliža se čas, kateri bo za vas usodnega pomena! Ali nočete, da ste polno zastopani? Ali hočete še naprej trpeti in biti v stalni negotovosti?

Volitve so plebiscit za državo in pa tudi program ljudskih potreb. Kdor ne voli, ne sme imeti zahtev! Kdor ne voli, mora biti zadovoljen, ako ostane brez kruha, ker ne bo dela!

Rudarji, vaše zahteve in potrebe more v zboru poslancev uspešno zagovarjati le vaš kandidat — Rudolf Juvan.

Kako se bomo delavci odločili

Za vso državo je bila vložena le ena lista, katere nosilec je predsednik vlade g. Peter Živković. Željeno je bilo, da bi tudi takozvana opozicija vložila državno kandidatno listo. In bi jo tudi vložila, ako bi se zedinila na osebo nosilca liste in o podelitvi mandatov po posameznih srezih. Posvetovanja opozicije niso rodila sadu. Gospodje opozicionalci so se sporekli med seboj in šli narazen kot stari strankarski nasprotniki. Dokazali so, da so v negativizmu mojstri, pri pozitivnem delu pa odpovedo.

Kandidati so se za posamezne sreze postavljali po banovinah. Zaslüşalo se je mnenje ljudstva na volilnih sestankih, kdo bi imel največ zaupanja, da bi se lahko potegoval za kandidacijo. Tudi strokovne in nacionalne organizacije so bile vprašane, kaj in kako mislijo glede kandidatur. Ko so se od centralnega banovinskega odbora pretehtale vse želje volilcev, so posamezni kandidati dobili pritrdilo nosilca državne liste, da lahko vložijo svojo kandidacijo.

Malo je srezov, kjer kandidira samo en kandidat. V večini srezov kandidirata po dva, trije ali celo več kandidatov. Volilec je na izbero dano, kako se odločijo. In prav je tako. Nemogoče bi bilo postaviti v večini srezov le po enega kandidata. Nemogoče je v naprej in še pred volitvami vedeti za voljo ljudstva, koga hoče za poslanca. Preveč je deljenih mnenj, da bi bilo centralnemu banovinskemu volilnemu odboru mogoče, odločiti se še pred volit-

Ne smemo pozabiti, da se bodo v bodočem narodnem predstavništvu reševala važna socijalna vprašanja. Prav delavci se upravičeno pritožujejo, da je pri nas še premalo zgrajena socijalna zakonodaja in da se tudi že obstoječi socijalno-politični zakoni ne izvajajo v smislu delavskih zahtev. Delavci imajo zato pravico, da zahtevajo od kandidatov, ki računajo z delavskimi glasovi, da dajo polno garancijo, da ne bodo nikdar molčali takrat, ko bo treba v narodnem predstavništvu varovati delavske interese. Dovolj pa ni samo obljuba kandidata, da ne bo zanemarjal teženj delovnega ljudstva. Delavci morajo biti tudi prepričani, da bo kandidat kot poslanec tudi znal ščititi delavce, da pozna njihove razmere, da je že doslej živel in delal z njimi. Ako izpolnjuje kandidat te zahteve, dobi delavske glasove in dolžnost delavcev je tudi, da mu z agitacijo pribore zmago.

V dravski banovini nastopa več izrazito delavskih kandidatov. Tem mora delavstvo pripomoči do zmage, ako hoče dobiti zastopstvo v narodnem predstavništvu. Vsi ti delavski kandidati bodo tudi zmagali, ako se bodo delavci udeležili volitev.

Ko pa poudarjamo potrebo, da se delavci pobrigajo predvsem za izvolitev kandidatov iz njihovih vrst, pa ne rečemo, da bi delavci ne šli prav z istim navdušenjem na volišče v srezih, kjer takih kandidatov ni. Vsa dravska banovina ni izključno le delavska in imajo vsi stanovni pravico, da dobe zastopstvo v narodnem predstavništvu. Kakor je iz objavljenih kandidatnih list razvidno, ima delavstvo sorazmerno dovolj svojih prijateljev, ki kandidirajo za poslance. Če pridejo vsi ti v narodno predstavništvo, socijalna smer ne bo šibko zastopana. V srezih, kjer kandidirajo delavski zastopniki, bo imelo delavstvo možnost, da da izraza svoji ožji stanovski zavesti. V srezih, kjer pa kandidirajo samo kandidati iz nedelavskih vrst, bodo pa delavci tudi glasovali za enega izmed kandidatov, zato da podpro in manifestirajo za državno misel in za ozdravljenje razmer v državi. Z glasovi za nedelavske kandidate bodo delavci manifestirali za stanovsko strpnost v pričakovanju, da tudi nedelavski poslanci ne bodo ovirali dela delavskih poslancev, temveč da jih bodo z umevanjem težavnih delavskih razmer v slučaju potrebe podpirali.

Važno je, da se delavstvo pri izberi kandidatov ne da zavajati po osebnih simpatijah. Mogoče temu ali onemu, kandidat kot oseba ni povšeči, kdo bi mogel vsem ljudem ustreči. Delavci naj se vedno zavedajo, da gre za veliko stvar, da sicer osebe v življenju mnogo pomenijo, vendarle ne vsega. Nihče nima pravice, da se zadržuje pri volitvah pasivno, če slučajno on ni kandidat, ali njegov osebni prijatelj. Kajti v tem slučaju bi dokazal, da še ne živi v duhu novega časa in da še vedno plava v razmerah preteklosti, ki so bile za nas pogubonosne ravno vsled osebnih razprtij. Veliki bodimo, pojdimo v borbo za ureditev razmer v državi, za socijalno pravičnejše čase in lahko nam bo premostiti tudi eventuelne osebne užaljenosti.

Delavec, ki v nedeljo ne glasuje, ta je sovražnik samega sebe!

Mi gremo volit

Potuhnjeni zagarji se oglašajo po deželi s parolo: Ne pojdemo volit!

Agitatorji za abstinenco žive še v mentaliteti preteklih političnih časov in ker si te čase želijo nazaj, tudi nočejo biti za sedanje volitve, ki izvirajo iz duha novega časa. Pa osvetlimo nekoliko miselnost teh agitatorjev iz preteklosti.

Agitatorji za abstinenco pri volitvah izvirajo predvsem iz vrst bivše SLS. Nikakor jim ne gre v glavo, da je skrahiral pokrajinska politika političnega klerikalizma. Ne morejo razumeti, da nikdar več ne bo absolutno odločala v dravski banovini stranka, ki je zgrajena na lokalizmu in nima v svojem delovnem programu tudi višjih potreb, ki se nanašajo na vse državno življenje, katerega cilj je: narodno edinstvo. Še vedno bi ti agitatorji radi kovali svoj partizanski kapital v boju med klerikalci in liberalci, boj, ki je do nedavnega časa pri nas divjal kot ostanek avstrijskih časov. Nočejo se vmisliti v novi čas, ki je likvidiral stara partizanska nasprotja in ki hoče in mora doseči, da bo vse jugoslovensko ljudstvo enotno in složno ustvarilo močno in konsolidirano državo. Radi bi prikazali slovenskemu ljudstvu, da je lokalni interes važnejši od državnega.

Vsa prizadevanja agitatorjev iz bivše SLS, vsiliti svojo miselnost, ne morejo najti odziva pri nobenem pametnem človeku. Slovenci smo po dolgem času

jačje podpirajo »diktaturo«, ki prehaja v delno likvidacijo z volitvami v narodno predstavništvo.

Bivša SLS se je rada sklicevala na načelno doslednost. Sedaj je dokazano, da njeni agitatorji ne poznajo doslednosti, če so sedaj proti »diktaturi«, ko je v likvidaciji, takrat so pa bili za »diktaturo«, ko se je ustanovljala.

V čast bivših pristašev SLS pa moramo ugotoviti, da niso vsi soglasni z mnenjem agitatorjev, katere smo pravkar omenjali. Veliko odličnih bivših pristašev SLS se navdušeno izreka za volitve, mnogo jih kandidira in agitira za čimvečjo udeležbo.

Maloštevilnim tudi ni prav, da se pri volitvah javno glasuje. Kot bi ne bilo tudi svojčas javnega glasovanja in naj je tudi volilni zakon predpisaval tajno glasovanje. Strankarska organizacija je bila pri nas tako razvita in evidenca tako popolna, da se je vedno javno vedelo za vsakega volilca, kako je volil. Sicer pa pravi mož nikdar ne skriva svojega prepričanja. Za steno tajnega glasovanja so se vedno skrivali le neodločneži, neznačajneži, politični špekulant. Prav je, da je baš v sedanjem času konec slepomišenju. Za može smo že doslej vedeli, kako mislijo, prav je, da zremo tudi za one, ki se skrivajo in v kalnem ribarju. V sedanjem času je to tembolj potrebno, ker si je treba biti že vendarle enkrat na čistem in jasnem, kdo je za državo

Narodno predstavništvo bo s podporo ljudstva premagalo gospodarsko krizo in brezposelni delavci dobe zopet svoj zaslužek

le prišli do prepričanja, da nam je staro lokalno strankarstvo neizmerno škodovalo. Od neplodnih strankarskih borb smo Slovenci stalno gospodarsko nazadovali. V sled večne razcepljenosti in večnih razprtij, nismo nikesar dosegli ne doma, ne v Beogradu. Drug drugega smo uničevali, strankarji so si napovedali borbo na življenje in smrt, ljudstvo je pa ostajalo praznih rok, osamljeno v najtežavnejših socialnih in gospodarskih borbah.

Vse se je oddahnilo, ko je prišlo s 6. januarjem strankarsko premirje, in ko se javna vprašanja niso reševala samo po osebnih partizanskih vidikih, ampak izključno le po stvarni potrebi.

Agitatorji pravijo, da se bivši pristaši SLS ne smejo udeležiti volitev.

Volitve je razpisal režim, katerega so pomagali ustanoviti voditelji bivše SLS. Zakaj naenkrat bivši pristaši SLS ne sodelujejo pri režimu. Kdo jih je podil od dela? Nihče! Nasprotno, vabilo se jih je, da postavijo svoje kandidate.

Ako agitatorji bivše SLS govore, da niso za »diktaturo«, kako so mogli isto »diktaturo« do sedaj podpirati. Veliko več bi imeli povoda, da prav sedaj naj-

in kdo proti njej, kdo je za uničujoče in korupcionistično partizanstvo in kdo je za izmirjenje in bratsko življenje med narodom.

V velikih trenutkih narod vedno javno izpoveduje svojo voljo. Majske deklaracije tudi nismo tajno podpisovali. Javno smo se izrekli za jugoslovensko državo in ni nas bilo sram. Prav tako nas ne bo sedaj sram javno glasovati, ko glasujemo za ureditev srečnejše bodočnosti jugoslovenskega naroda.

Najslabša politična taktika je abstinencia. To se je pokazalo v politični zgodovini, ko so se Čehi absentirali iz dunajskega parlamenta in ko so se morali po brezplodni abstinenci koncem koncev le vrniti v parlament. Radič se je tudi svojčas posluževal abstinence in je tudi končno uvidel, da je pogrešno ravnal, da ni šel s svojimi poslanci v Beograd. Slovenci se vendar sedaj ne bomo poslužili škodljive abstinence samo zato, da bo ustrezno nekaterim prenapetim političnim korifejam. Gotovo tega ne bomo storili, ampak bomo šli navdušeno na volišče v trdni zavesti, da vršimo dobro delo!

Iz slabih v boljše čase

Kot sedaj, takih volilnih priprav nismo vajeni. Kako bi si mogli misliti kandidata, katerega bi časopisje osebno ne napadalo in kako bi mogli iti volit, da se preje ne bi ne razburjali po shodih in gostilnah. In pa demagogija mora biti, polne koše obljub, pretiravanj in tudi laži.

Sedaj vsega tega ni. Volilna borba se vrši stvarno, preudarno in brez osebnih natolcevanj. Volilci se resno pripravljajo na volitve in kandidati ne mečejo okoli sebe praznih obljub, ampak uveljavljajo samo načelne misli, katere hočejo zastopati v narodnem predstavništvu. Na shodih se razmišlja, preudarno govori in posvetuje, ne pa kriči, ali celo pretepa.

Mislimo, da mora ta razlika med nekdanj in sedaj na vsakega državljana ugodno vplivati in večina ljudstva si prav gotovo ne želi nazaj starih časov. Kajti sedaj so šele prišli do besede preudarni in zmožni možje, ki so se morali svojčas umakniti kričočem, ki poleg svojega dolgega jezika niso imeli nobenih drugih zmožnosti, kot s komolci odrivati najboljše iz ljudstva od dela.

S 6. januarjem so prenehale vse politične stranke. Vse stranke med Slovenci so potom izjav svojih šefov izrazile svoje zadovoljstvo, da se je to zgodilo. Tudi od gospoda dr. Korošca smo brali v »Slovenca« izjavo, da je SLS bila in je ni več ter da je prav tako.

Toda ne samo oficijelni predstavniki strank so vzeli z zadovoljstvom na znanje suspenzijo strankarskega življenja. Ves narod je bil presenečen, da je vendarle konec nesrečnega partizanstva in da se je naš kralj odločil, poiskati druga pota in najti druga sredstva, da se državo vlada in konsolidira po željah ljudstva.

Strankarstvu se je moralo pri nas napraviti začasno konec. Pri nas nismo imeli strank, ki bi se znale dvigniti na stopnjo, da bi presojale gospodarske, socialne in kulturne potrebe iz splošnega, višjega državnega vidika. Vsaka stranka je videla samo potrebe svojega ožjega političnega okoliša, v okviru teh potreb vodila nepopustljivo politiko, ne meneč se, ali z izvajanjem svoje ozko-srčne politike upropasti ves ostali teritorij, kjer ona organizirano ne nastopa.

Slovenci smo hoteli videti le samega sebe, Hrvatje so se samoljubno opajali z velehrvatskimi idejami in Srbi po krivdi politikov-šovinistov preko izključno srbskega stališča niso mogli naprej. Sama borba na vse strani, nikjer ni bilo v politiki slišati močnejšega in vplivnejšega glasu, da se moramo končno vendarle složiti, če nočemo, da z državo vred vsi ne propademo. Strasti strankarske nestrpnosti so se vedno bolj razpaljevale, dokler ni prišlo do streljanja v narodni skupščini. Puniša Račić je pogodil v srce bolni parlament. Ničesar ni bilo bolj naravno, da se poslanci pošljejo domov in nekaj časa vlada brez njih in strank, prav z glavnim namenom, da se strasti poležejo in da prične ljudstvo razsodnejše gledati na državne posle ter da se že vendarle enkrat loti potom svojih zastopnikov konstruktivnega dela za državo.

Brezparlamentarna doba je gotovo ugodno vplivala na razmere v državi. Te ugodne posledice priznavajo tudi oni, ki sicer zelo težko žive brez parlamenta. Šovinistično strankarstvo še ni popolnoma zatrto, a je vendarle prišla prijateljska strpljivost med marsikatero bivše politične nasprotnike. Ustvarjajo se predpogoji, da se bo pričelo pri nas popol-

noma novo, vsebinsko polno politično življenje v prospeh državi in narodu. Konsolidacija je celo tako daleč napredovala, da lahko volimo novo narodno predstavništvo in uveljavimo parlamentarni režim.

Ker gre za ustvaritev novih razmer, je novemu narodnemu predstavništvu poverjena zgodovinska naloga. Od zmožnosti, uvidevnosti in stvarnosti novega narodnega predstavništva je odvisna bodočnost države. Kajti dolgo časa ne bomo smeli več eksperimentirati z državno politiko, ker se nam zna zgoditi, da zamudimo veliki čas, ki odpira možnost, da razvije naš narod vse svoje duhovne in materialne sile.

Od novega narodnega predstavništva pričakujemo veliko, da ne rečemo vsega. Vspricho tega moramo uvideti tudi ogromno važnost volitev, ki se vrše 8. novembra. Brez dobrih poslancev ni dobrega parlamenta. Zato glasujemo samo za dobre kandidate! Brez zadostnega, številnega odziva poslanci ne morejo imeti pri izvrševanju svojega posla dovolj avtoritete. Zato vsi na volišče, da bo veliko glasov, da jih bo toliko, da bodo poslanci predstavljali ogromno večino ljudstva.

Angleški vzgled

Angleške volitve so zanimale ves svet. Anglija odločilno posega v gospodarstvo vseh držav in smer njene politike je merodajna vsepovsod. Važno je zato za svetovno politiko, kdo ima v rokah angleško vlado in kdo razpolaga s sredstvi in močjo angleškega naroda.

Bivši angleški parlament je bil izvoljen leta 1929 in sestavljen takole: 287 poslancev je pripadalo delavski stranki, 260 poslancev konservativni stranki, 60 poslancev liberalci stranki, 8 poslancev pa je bilo neopredeljenih. Angleško vlado je sestavila najmočnejša stranka delavcev z Macdonaldom na čelu. Delovanje delavske vlade je bilo za Anglijo plodonosno in že je izgledalo, da nikdar več ne bo delavska stranka izgubila svoje močne pozicije. Proti pričakovanju se je pa zgodilo drugače.

Val svetovne gospodarske krize je objel tudi Anglijo. Državne finance so bile ogrožene in angleški funt je zadel katastrofalen udarec. Delavska vlada se je zatorej znašla naenkrat v težavnem položaju. Delavski voditelj Macdonald je spoznal, da njegova delavska vlada ni zmožna sama rešiti gospodarske krize in da je neobhodno in nujno potrebno, da se koncentrirajo vse narodne sile v obrambo in za obstoj države. V državnem gospodarstvu so bile potrebne tako delakosežne spremembe, da so bile izvedljive le s podporo vsega naroda. Za uravnovešanje državnega proračuna in s tem za rešitev funt šterlinga so bile potrebne znatne redukcije državnih izdatkov, med temi tudi znižanje podpor za brezposelne, in uvedbe novih davščin, ki so zadele vse angleško ljudstvo.

Vsi konservativci in del liberalcev je takoj pristal na to, da se stvori v Angliji koncentracijska nacionalna vlada, ki naj reši državo gospodarske katastrofe. Macdonaldovemu pozivu k narodni slogi se pa ni odzvala večina po-

slancev njegove stranke. Med Macdonaldom in delavsko stranko se je položaj celo tako poostiril, da se je delavska stranka razcepila in da je večina poslancev zapustila svojega dosedanjega voditelja. Macdonald se pa ni ustrašil borbe v lastni stranki, ker je bil prepričan, da večina angleškega ljudstva odobrava njegovo politiko in to navzlic temu, da ta politika nalaga prebivalstvu velike materialne žrtve.

Volitve v angleški parlament so potrdile Macdonaldovo politiko, kajti rezultat je bil ta, da je vlada dobila pri volitvah 549 poslancev, opozicija pa samo 57. Macdonaldova opozicija v delavski stranki je izgubila 234 poslancev.

Z delavskega stališča je gotovo škoda, da je delavska stranka kot taka v angleškem parlamentu izgubila tako ogromno število mandatov. Svojega poraza si je pa kriva sama, ker ni poslušala svari svojega voditelja in ker se ni zavedala, da morajo v času, ko je država v nevarnosti, stopiti v ozadje vsi ožji strankarski oziri. Demagogija, licitacija partizanskih obljub je bila na Angleškem poražena, zmagala pa je trezna razsodnost, stvarnost in volja ljudstva pomagati svoji državi v dneh največje stiske.

Izid volitev na Angleškem je tudi za naše razmere podučljiv. Tudi pri nas smo prišli vsled korupcionističnih strankarskih razmer in vsled svetovne gospodarske krize v za razvoj države neugoden položaj. Kot na Angleškem tako je tudi pri nas nujna potreba, da se koncentrirajo vse delavoljne narodove sile v obrambo države. Kot na Angleškem tudi pri nas ne bo moglo ljudstvo na dan 8. novembra drugače odločiti, da izreče svojo voljo po potrebi narodne sloge, ki je edina v stanju, da reši državo in pomaga ljudstvu prebroditi sedanje težke čase.

Kdor je za urejeno državo, v kateri bo dovolj kruha za vse delavoljne državljane, ta glasuje v nedeljo za državne kandidate.

Kaj je NSZ dosegla za uslužbence električne železnice

Ravnateljstvo Splošne maloželezniške družbe je poslalo Narodni strokovni zvezi dopis, v katerem jo obvešča, v koliko je ustregei upravni svet družbe željam uslužbencev električne železnice v pogledu spremembe službene pragmatike.

V dopisu ravnateljstva je rečeno, da se je na intervencijo Narodno strokovne zve-

ze ustreglo vsem onim željam uslužbencev, ki niso v zvezi z večjimi izdatki. Med dohodki in stroški električne železnice je bilo komaj doseženo ravnovesje. Kakor hitro bi električna železnica razpolagala s sredstvi, gotovo ne bo zanemarjala teženj svojih uslužbencev in tudi vse storila, da se njih službeno razmerje znatno zboljša.

Zavedamo se, da Narodno strokovna zveza ni dosegla, da bi bilo ustrezno vsem zahtevam uslužbencev. Začetek in prvi uspeh je pa vendarle tu. Nadaljni uspehi gotovo ne izostanejo, če se bodo člani disciplinirano držali v vrstah strokovnega pokreta Narodne strokovne zveze.

Ravnateljstvo Splošne maloželezniške družbe je v svojem dopisu na Narodno strokovno zvezo zavzelo k posameznim členom službene pragmatike to-le stališče:

Sorodstvo in svaštvo.

ad čl. 6: Ta člen je razumeti samo tako, da ne moreta biti nameščena v isti stroki dva sorodnika, kjer sta v kontrolnem razmerju ali pa je eden drugemu podrejen ali nadrejen. Praktično pomeni to samo, da ne more biti sprevodnik ali voznik v sorodstvu z revizorji, oziroma nameščenci delavnic z mojstri. Radi nepristranske vršitve kontrole je ta določba popolnoma umestna. Brez nadaljnega pa sta lahko zaposlena dva sorodnika pri voznji, n. pr. če je oče sprevodnik, je sin brez nadaljnega lahko voznik ali sprevodnik, ker nista eden drugemu niti podrejena niti nadrejena, temveč oba v istem činu. Enako so lahko tudi sorodniki zaposleni v delavnici, samo da niso v sorodstvu z mojstri, katerim so podrejani. Iz tega razloga ni nikakega vzroka, da bi se ta določba spreminjala.

Začasna in stalna namestitve.

ad člen 7: Člen 4. se je spremenil v toliko, da se vstavi kot 5. točka določba, da se novinci, ki ustrezajo vsem določbam pragmatike in pravilnikov, namestijo v roku enega leta v smislu člena 7. pragmatike.

Odgovornost za povzročeno škodo.

ad čl. 9: Ustreglo se je želji uslužbencev, da se zniža odstotek, ki določa povračilo škode, ki jo je povzročil uslužbenec. Nobenemu se odslej ne sme več odtegniti kot 20 odstotkov mesečnih prejemkov.

Delovni čas.

ad člen 10: Temu členu se je dodalo, da velja načeloma 8urni delavnik in s tem popolnoma ustreglo Vaši želji.

Prekočasno delo.

ad člen 11: Ta člen že določa, da se plača nadurno delo po zakonu, izvzemši uradnikom in poduradnikom (višji pregledniki, vodje delavnic, progovni mojstri in pregledniki), ki prejemajo posebne funkcijske doklade. Ugodili pa smo Vaši želji ter ta člen spremenili v toliko, da služi odslej kot podlaga za honoriranje nadurnega dela poleg osnovne plače še osebna doklada.

Vozne olajšave.

ad člen 12: Določbe glede režijskih kart zaenkrat ne moremo spremeniti.

Ocena.

ad člen 13: Zadnji stavek se izpolni: »Skupno oceno je označiti s »prav dobro«, »dobro« ali »slabo«.

Službena doba.

ad člen 21: Skrajšanje službene dobe od 35 na 30 let je za enkrat popolnoma nemogoče radi tega, ker ni pokojninski fond dovolj močan. Če pri šestavi pragmatike je bila ureditev pokojnine najbolj pereče vprašanje. Po določbah pragmatike traja službena doba 35 let in prejme uslužbenec tedaj polno pokojnino. Dolga je ta doba,

pa se bo število uslužbencev zvišalo, se bodo sorazmerno zvišale tudi obresti in prispevki, tako da je izplačilo pokojnin za poznejša leta zagotovljeno.

Ako pa bi se službena doba znižala na 30 let, potem bi morali upokojiti takoj dva nameščena, v desetih letih pa sukcesivno že 30 nameščenec, tako da bi že leta 1941. znašala pokojnina več kakor pa obresti in prispevki skupaj, tako, da bi se moral del pokojnin kriti že iz kapitala, ki bi tekom daljnih par let popolnoma izginil. Vsa nesreča leži pač v tem, da je pokojninski fond premajhen, saj se zbira ta fond šele per let, dočim so vsi prispevki, ki so jih uslužbenci vplačevali med vojno in pred vojno, popolnoma propadli.

Možnost kasnejše spremembe pragmatike v tej točki bi bila podana le na podlagi znatnega povišanja prispevkov v pokojninski fond, česar pa v sedanjih razmerah ne prenese niti družba, niti nameščenci.

Dopusti.

ad člen 23: V tej točki smo Vaši želji popolnoma ustregli, to je, da se po krivdi službodajalca neizrabljeni dopust more prenesti na drugo leto.

Pokojnine.

ad čl. 31: V interesu uslužbencev se spreminja podstava izračunavanja pokojnine in sicer takole:

Za podstavo izračunavanja pokojnine služijo prejemki iz naslova osnovne plače in osebnih doklad brez rodbinskih doklad, kakor je te prejemal uslužbenec neposredno pred upokojitvijo.

Položajne doklade se štejejo v pokojnino tako, da prejme uslužbenec za prvih deset let uživanja položajne doklade 40 odstotkov, za vsako daljše leto pa 2.4 odstotka. Oni uslužbenci, ki so zavzemali pred uveljavljenjem pragmatike položaje, ki so se jim priznali s pragmatiko, se šteje za dmero položajne doklade v pokojnino celokupna doba, katero so služili v tem položaju pri družbi.

Disciplinska preiskava.

ad čl. 64: Vsak obdolženec ima na Vašo zahtevo odslej pravico, imenovati kogarkoli kot svojega zagovornika, da ga zaštopa na razpravi.

Ostale želje nameščenec.

Na intervencijo Narodno strokovne zveze smo ostalim željam uslužbencev po možnosti ugodili, in sicer:

V delavnico smo dali na razpolago profesorom dežne plače za delo ob deževnem vremenu na prostem.

Šoferjem smo naročili, da morajo priti vsak dan v delavnico po izvršeni službi, da pomagajo pri ureditvi avtobusov radi tega, ker se kljub ponovnim odredbam niso brigali za vozove in jih pregledovali pri prevzemu in pri oddaji. Za enkrat smo od te naše zahteve odstopili, toda le pod pogojem, da se šoferji točno drže odredb in drže v redu vozove.

Vsem šoferjem smo vrnilo banovinsko takso za šoferske legitimacije po Din 100.

Glede položajnih doklad smo Vaši želji ustregli na ta način, da smo spremenili člen 31. službene pragmatike tako, da se štejejo položajne doklade v pokojnino za prvih 10 let uživanja položajne doklade 40 odstotkov, za vsako nadaljnje leto pa 2.4 odstotka.

Glede prostih dni sporočamo, da zaenkrat ni bilo mogoče ustreči Vaši želji, da bi se uvedlo načelo 6dnevnega delovnika, ker

Izjemni časi zahtevajo izjemno previdnost

Da živimo v prav izjemno resnih časih, ni dvoma. Resni časi so prišli nad vse narode in države. S skrbjo gledajo povsod v bodočnost. Najmodrejše glave se trudijo, da bi izmislile zdravila in sredstva, kako odstraniti trdoto današnjega življenja in kolo zasukati tako, da bi teklo mirno in srečno. Še nikdar parlamenti in vlade v posameznih državah niso imele toliko truda in dela, kakor sedaj.

Novi časi, nove izjemne razmere zahtevajo tudi nova pota. Življenje bliskovito hiti in vsak dan prinaša nove težave in nova razočaranja. Kdor vodi države in usodo narodov, mora zato biti gibčen, mirnih živcev in skrajno iznajdljiv; znati mora umetnost, da hitro pregleda položaj in hitro ukrepa. Če vidi, da s starimi sredstvi ne more naprej, mora poiskati pač nova sredstva. Ako zato ni sposoben, ne sme imeti usode države v rokah. O tem smo si na jasnem, da v Jugoslaviji nismo vodili najboljših in najsrečnejših državne politike. Vodili smo naravnost pogubonosno politiko. O tem so si danes celo otroci na jasnem. Prišli smo v ne-

nevarnost: da volitve ne prinesejo starih razmer nazaj. Če se te razmere vrnejo, potem gorje! Stopiti moramo na nova pota — zato se morajo volitve izvršiti po drugih načelih. Kdor teh novih načel, katera naj nam po trezni pameti in po treznem računu prinesejo novo življenje, ne more osvojiti in zato agitira proti volilni udeležbi, ta noče novega življenja, noče novih boljših sredstev za ureditev naših gospodarskih težav. Tak agitator se izdaja, da nosi zahrbtno misel, da misli bolj na svojo osebno korist, na korist svoje ožje okolice ali na korist svoje bivše stranke, kakor na korist države.

Mi nočemo biti zakrknjeni starokopitneži. Če ne gre državni voz na star način naprej, bo šel po na drug način. Naprej pa mora. Pameten človek ne sme biti nikdar trmast. Če vidi, da je staro slabo, se bo oprijel novega, boljšega. Zakaj pa državljanji pravzaprav hočejo in morajo imeti volitve, tako v parlament, kakor v občine in kakor v vsako drugo javno korporacijo. Zato, da imajo mož-

Abstinenca je figarstvo, mi smo pa zavedni, odločni in korajžni, zato gremo volit.

vzdržno politično stanje, s tem v obupen gospodarski in socialni položaj. Kaj je državna politika? Politika je umetnost voditi državo modro in pametno sredi vseh valov nesreč, katere ogrožajo državljanje in državo. Politiko delajo stranke. Kakršne so stranke, taka je politika, ali kakršna je politika, take so stranke. Stranke niso bile dobre in dorastle težkim nalogam, v strankah ni bilo oseb z visokimi sposobnostmi modrega državnika, kateri bi s svojim ugledom in s svojim znanjem spoznal pogubonosnost politično-strankarskega življenja na starih strankarskih načelih in programih — in bi potegnil politično življenje v drugo zdravjšo smer. Priti je moral sam kralj, kateri je pozvan in dolžan, da v skrajni sili sam poseže v življenje države in stori to, kar po treznem preudarku smatra, da je za rešitev države dobro in koristno. Podoben pojav opazujemo tudi v drugih državah, celo v onih, kjer je strankarsko-parlamentarno življenje dobro in zdravo in res demokratično. Sedanje hitro življenje, ko je treba skoro kar čez noč novih in dalekosežnih ukrepov, ne prenese dolgotrajnih razprav in prerekanj v parlamentih — med tem pa bi nastala že ogromna škoda. Vidimo, da v vseh državah omejujejo pravice parlamenta in dajejo vedno večja in dalekosežnejša pooblastila bodisi ožji vladi, bodisi kakemu odboru posameznih ministrov, bodisi poglavarju države samemu. Če ta nov način upravljanja državnih poslov velja za druge države, koliko bolj mora veljati za naše razdrapane prilike. Saj smo videli, da prejšnji parlament s prejšnjimi strankami niti z enim zakonom ni mogel naprej. Zato je bilo edino modro in pametno, da je kralj vso oblast potegnil nase in jo izvrševal samo preko ozkega kroga ministrov, katerim je zapupal. Vendar pa naš kralj, kateri čuti skrajno demokratično, ni hotel več vladata brez izvoljenega zastopstva ljudstva. Zato je izdal ustavo in volilni zakon. Sam je moral te zakone izdati, ker, ako bi jih izdajali drugi, bi se tisočkrat med seboj sprli in ničesar ne bi naredili. Kralj hoče, da pride država do rednega življenja — zato hoče, da se volitve izvedejo. Seveda pa je pri tem paziti na eno

novost izmenjavati stare ljudi z mlajšimi, boljšimi, kateri na življenje gledajo z drugimi očmi. Vsake volitve morajo prinesiti spremembe, ne samo oseb, ampak tudi spremembe programa in spremembe v načinu reševanja tega programa. Volitve imajo namen, da programe menjajo, da programe prilagodujejo spremenjenim prilikam in potrebam. Državljanji hočejo biti gibčni in zato hočejo na toliko in toliko časa imeti priliko, da ocenijo staro delo in da povedo, kako hočejo, da se politika, gospodarstvo in uprava v državi vodi v bodoče. Ako volitve po deset in deset let ne prinašajo nobenih sprememb, je to dokaz, da je narod politično nezrel, okostenel, da nima nobenih novih potreb, da noče naprej. V politično zrelih državah zato opazamo, da skoro vsake volitve prinesejo velike izpremembe. V Angliji je bila n. pr. do zadnjih volitev, katere so se vršile prejšnji teden, najmočnejša delavska stranka, po zadnjih volitvah je ta stranka najmanjša. Od 265 poslancev je padla na 49 poslancev.

Sedanje volitve morajo prinesiti novo življenje, ker smo staro življenje brez izjeme vsi obsodili. Z volitvami moramo samo pokazati, da je bila ta obsodba odkritosrčna in izvirajoča iz notranjega prepričanja. Če volitve tega dokaza ne prinesejo, potem smo dokazali, da smo ostali pri starem, t. j. da želimo propadati. Čim hujša bo obsodba starega političnega življenja — to odvisi od števila volilcev, kateri pridejo na volišče — tem lažje bo ustvarjati novo, srečnejše življenje; kajti ostra obsodba bo vzela upanje vsem onim, kateri žele povratek starih strankarskih časov, da bi se dobro imeli na škodo splošnosti.

Lahkomiselno preziranje važnosti volitev na dan 8. novembra bi povedalo, da nismo sposobni za lastno državno življenje, da znamo hoditi le za križem starih strank, pa magari nas vodijo v peklo, ne znamo pa kreniti na boljša pota. — Kdor je v nevarnosti, mora biti previden. Mi smo v skrajni nevarnosti, zato dobro premislimo, kaj delamo!

Vsi člani „Narodno strokovne zveze“ se navdušeno udeležijo volitev, ki prinesejo tudi boljše čase za trpeče delavce!

posebno če se vpošteva naporna služba, ki jo vrši prometno oosbje, vendar kljub najboljši volji ni bilo mogoče te dobe skrajšati. Pokojninski fond, iz katerega se imajo izplačevati pokojnine, je znašal 31. dec. 1930 Din. 2.163.070.71. Ta fond bo vpoštevajoč postopoma izplačane pokojnine pri 35letni službeni dobi narasel do leta 1945 na Din 7.000.000.—, kateri znesek bo zadoštoval za izplačilo pokojnin, ker bodo znašale 6 odstotne obresti letno 420.000, in prispevki za pokojninski fond letno Din 300.000, skupaj torej Din 720.000, kar bo popolnoma zadostovalo za izplačilo pokojnin pri sedanjem številu uslužbencev. Ako

bi bilo to zvezano z velikimi novimi izdatki, ki jih družba v sedanjih razmerah ne prenese. Upravni svet je sklenil, da se po možnosti uvede s 1. januarjem 1932. leta osemdnevni delavnik mesto devetdnevnega, a to samo začasno. To zadevo bomo uredili definitivno, ko se bo točno ugotovil rezultat obratovanja na novih progah.

Posamezne službene pravilnike bomo izdali, ko bo stavljen v promet nova prog v št. Vid in se bo točno ugotovila potreba zaposlitve uslužbencev v posamezni dnevni dobi in v posameznih strokah.

Vse spremembe službene pragmatike veljajo s 1. januarjem 1932.

Razširjajte „DELO“!

Kuluk

(Nadaljevanje in konec.)

IV. Dopolnilni in uslužbenki davek.

Tisti, ki so bili največji koristniki tega preobrata v samoupravnem obdavčevanju, to so tisti, ki plačujejo takozvani dopolnilni davek, so se vrhu vsega še pritožili proti previsoki odmeri kuluka in ugotavljali pri tem, da se kuluk z ozirom na §§ 27, 37, 59 in 86 zakona o neposrednih davkih ne sme pobirati. (V teh členih se uvaja za finančno jačje davčne obvezance poseben dopolnilni davek, obenem pa določa, da se na ta dopolnilni davek ne sme pobirati nobena samoupravna doklada.) Zakon odloča tu za dopolnilni davek prav isto, kakor za uslužbenki davek na zaslužke pod 4000 Din mesečno. Obojstransko besedilo se doslovno ujema. Tudi delavci in nameščenci, ki jim je naložil kuluk tridesetkrat večjo samoupravno doklado, kakor tem davčnim obvezancem, so se sklicevali na to, da bi morali biti za mesečne plače pod 4000 Din po davčnem zakonu samoupravnih doklad prosti. Kraljevska banska uprava je rešila pritožbo tako:

»Na temelju pravilnika o uporabi ljudskega dela z dne 20. XII. 1930, Služb. list 5/2 iz leta 1931, čl. 29 ter po zaslišanju finančne direkcije v Ljubljani razveljavljam tamkajšnje seznamke o zavezancih za ljudsko delo, odnosno odkupnino, kolikor je kuluk odmerjen na osnovi dopolnilnega davka in 3% davka na nove zgradbe.

Hkrati odredim, da se seznamki pravilno v zmislu odločbe.

V ostalih točkah zavračam pritožbe zoper sestavo navedenih seznamkov, ker so v zakonu neosnovane.

Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo za gradbe v roku 15 dni od dne priobčitve. Pritožbe se vlagajo pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Razlogi:

Člen 40. zakona o samoupravnih cestah z dne 8. maja 1929, Uradni list št. 60/247 z dne 10. junija 1929 določa, da se jemlje za podlago odredjanja delovne obveznosti višina neposrednega davka, ki ga plačujejo posamezne osebe. V zmislu čl. 1. zakona o neposrednih davkih je smatrati kot neposredni davek sledeče davčne vrste: 1. zemljarina, 2. zgradarina, 3. pridobnina, 4. rentnina in 5. uslužbenki davek. O dopolnilnem davku citirano zakonsko določilo ne govori.

Dopolnilni davek se plačuje pri zemljarini, zgradarini, pridobnini in družbenem davku. V členih 27, 37, 59 in 86 zakona o neposrednih davkih je izrecno naglašeno, da se na dopolnilni davek ne smejo nalagati nove samoupravne doklade. Kuluk pa v bistvu ni ničesar drugega, nego po davčnem predpisu odmerjena doklada, ki pripada samoupravnemu telesu za kritje določene vrste potreb vsega prebivalstva. Če bi ne bilo kuluka, bi se morale zvišati avtonomne doklade, bodisi občinske, bodisi banovinske.

V zadevi kuluka na delavske plače pa je izdal gospod minister za zgradbe z razpisom br. 95.795 z dne 25. decembra 1930 sledeče obvestilo:

»Z ozirom na to, da so po § 38. zakona o nedržavnih cestah zavezani osebnemu delu odnosno odkupnini vsi davkoplačevalci, kolikor niso izvzeti po §§ 38. in 39. cit. zakona in po § 4. zakona o izpremembah in dopolnitvah navedenega zakona, je gospod minister za finance z dopisom z dne 23. decembra 1930, br. 90.237 obvestil gospoda ministra za zgradbe, da je razveljavil odredbe oddelka za davke br. 51.770/30 in 74.677/30, ki so določale nastopno: »Uslužbenki davek se more vzeti za odmerni osnovi ljudskega dela, odnosno odkupnine samo tedaj, kadar znaša letni dohodek nad 4000 Din po odbitku iz čl. 93. zakona o neposrednih davkih in »uslužbenki davek se more vzeti za odmerni osnovi samo tedaj, kadar znaša mesečni dohodek nad 4000 dinarjev in po odbitku iz čl. 92. zakona o neposrednih davkih.«

Tu imamo v formalno isti stvari dve diametralno nasprotni razsodbi.

Olajšala se je odmera kuluka tisti strani, ki je z nadomestitvijo rednih samoupravnih doklad s kulukom že itak ogromno pridobila.

V. Kaj je potrebno?

Da dobi kuluk fakultativen značaj, kakor odgovarja to čl. 37. zakona o samoupravnih cestah.

On se sme izvajati tam, kjer pristojni samoupravni organi niso našli drugega, za njih razmere prikladnejšega pravič-

nejšega pokritja stroškov za zgradbo samoupravnih cest.

Glede pobiranja kuluka od uslužbenkega davka je treba upoštevati čl. 97. zakona o neposrednih davkih, ki pravi, da se na davek od nesamostalnih del ne smejo nalagati nobene samoupravne doklade do 4000 Din mesečnih prejemkov in da se na davek državnih uslužbencev ne smejo nalagati samoupravne doklade.

Za delavca in nameščenca, ki izgubi zaposlenje, ako gre kuluk s telesnim delom odslužit, prihaja v poštev samo odkupnina. Če bi se moglo v kakem primeru to dvomiti, je baš ko gre za delavce in nameščence vsak dvom izključen: za delavca in nameščenca je kuluk samoupravna doklada.

Nar.-strokovna zveza

Za člane Narodne strokovne zveze obvezna volilna dolžnost

Predsedstvo Narodno strokovne zveze je na svoji seji z dne 30. oktobra 1931. sklenilo, da velja za vse člane Narodno strokovne zveze stroga volilna obveznost. Vse podružnice bodo pravčasno prejele tozadevna navodila. Članku pa s tem sporočamo sklep predsedstva. Vsak moški član, ki je volilec, mora 8. novembra brezpogojno na volišče. Storite vsi v polni meri svojo državljansko dolžnost in pokažite, da so vrste narodnega delavstva strogo disciplinirane.

8. novembra vsi do zadnjega na volišča!

Napravite red v bolnišnicah.

Iz splošne bolnišnice in umobolnice smo dobili pritožbe, da tamkajšnje redovnice napadajo naše članstvo, predvsem naše članice zaradi tega, ker je njihov stanovsko društvo pristopilo k Narodno strokovni zvezi. Mi vemo, da je č. sestram to neljubo, vendar jih opozarjamo, da me bomo dovolili nobenih napadov ali šikan naših članov in članic. Ko so bili bolničarji in pomožno osebje včlanjeni pri klerikalni strokovni or-

Mi vemo kaj hočemo: močno državo, edinstven narod. Zato gremo volit.

ganizaciji, se je redovnicam to dobro zdelo in so bili vsi člani najboljše kvalificirani, sedaj naenkrat pa so vsi za nič in se jih za vsako malenkost napada in zapostavlja. Mi nismo iskali borbe, radi pa jo sprejememo in bomo znali tudi za naš pokret storiti vse, da bo naše članstvo, ki je narodno zavedno, imelo mir pri delu.

Društvo bolničarjev Narodno strokovne zveze v Ljubljani

vabi vse bolničarje in drugo uslužbenstvo po bolnicah, da se včlanijo v stanovskem društvu. O ugodnostih, ki jih članstvo uživa pri društvu, lahko zve vsak iz pravil, ki jih dobi pri tajništvu Narodno strokovne zveze, Ljubljana, Delavska zbornica. Uslužbenstvo teh javnih socialnih ustanov mora biti organizirano le v narodni strokovni zvezi in zato pozivamo vsa, da se čimprej prijavijo. Zadostuje dopisnica na tajništvo. Obenem prosimo, da se vsi dopisi za društvo naslavljajo na Tajništvo Narodno strokovne zveze v Ljubljani, Delavska zbornica.

Zakaj vse se odpušča delavce.

Stavbinski delavec nam piše: Bil sem zaposlen skozi tri leta pri enem in istem gospodarju in sem svojo službo opravljal na splošno zadovoljstvo predpostavljanih. Ko sem pred kratkim zbolel in prejel prvo hranarino Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, sem opazil, da sem javljen v nižji bolniški razred, kakor pa res spadam. Prijavil sem to pristojnemu uradu in zadevo uredil. Ko sem pa ozdravel in se prijavil v službo, me je gospodar nagnal, češ, da me ne rabi, ker mu delam izgubo. In tako sem danes na cesti brez vsakega pravega povoda. — Toliko naš član. Mi se vprašujemo, če je res delodajalcem vse dovoljeno in če res sme postaviti na cesto delavca, ki se je samo pobrigal za svoje pravice. Če bi bil pravilno javljen bolniškemu zavarovanju, se delavec ne bi pritoževal in ne bi bil danes na cesti. Tako pa mora za pogreško delodajalca trpeti. Mi se bomo za slučaj posebej zanimali in podučili zadevno tvrdko, da mora delavce pravilno javiti v bolniško zavarovanje. Delavci, ta slučaj vam zopet jasno kaže, da morate v organizacijo v obrambo svojih pravic. Od časa do časa se prepričajte pri bolniški blagajni, če ste pravilno javljeni. To je le v Vašo korist. Okrožni urad pa bi se moral

tudi sam zavzeti za take slučaje in preprečiti odpust onih, ki se brigajo za svoje pravice.

ZAGORJE.

Podružnično vodstvo NSZ je sklenilo pozvati vse svoje člane in prijatelje pokreta narodnih delavcev, kakor tudi vse ostale delavce-rudarje, da ne poslušajo glasov krivih prerokov, ki vabijo 8. novembra k abstinenici, nego jih poziva, da gredo vsi do zadnjega 8. novembra na volišče in oddajo svoj glas oficijelnemu kandidatu g. geometru Mrovljetu. Ta kandidat prav dobro pozna težnje narodnega delavstva in je temu pokretu naklonjen. Delavstvo je zato tudi prepričano, da bo znal tudi kot poslanec zastopati interese delavstva. Podružnično vodstvo vabi vse člane in prijatelje, da gredo sigurno 8. novembra na volišče in oddajo svoj glas ter s tem dokumentirajo, da je narodno delavstvo državotvorno. — Krive preroke, ki hodijo okrog delavstva, pa si zapomnite in jih napodite od sebe. Storite z njimi tako, kot so to storili narodno zavedni Angleži. Izdajec ne sme

8.

novembra

vsi
do zadnjega
na

volišče!

biti med jugoslovenskim delavstvom. Zato vsi do zadnjega na volišče.

Poziv stavbinskemu delavstvu.

Odbor organizacije stavbinskega delavstva poziva vse člane in ostale stavbinske delavce, da se odzovejo klicu centrale in gredo 8. novembra do zadnjega na volišče. Ne sme biti med nami nobenega, ki bi ostal doma, ker bi to pomenilo največjo škodo za našo državo. Vsi člani so obvezni storiti svojo dolžnost in voliti. Pozivljamo pa tudi nečlane, da se pridružijo discipliniranim organiziranim tovarišem in se odzovejo klicu države. Kdor ne gre 8. novembra na volišče, postane narodni izdajalec. In takega ne sme biti v naših vrstah.

LITIJA

Delavstvo Litije se pridno pripravlja na volitve. Povsod se govori samo o volitvah in povsod se sliši razveseljavno glas, da bo delavstvo Litije šlo v volitve. Volili bodo kandidata g. geometra Mravljeta, ki je večkrat pokazal, da je prijatelj pokreta narodnega delavstva. Narodna strokovna zveza apelira na članstvo in ostalo delavstvo, da izkaže svoje zaupanje kandidatu g. Mrovljetu in odda 8. novembra svoj glas za tega kandidata. Parola vseh pa bodi: brezpogojno 8. novembra na volišče.

Delavska zbornica in podpiranje nezaposlenih

Z ozirom na težkoče pri ocenjevanju poedinih prošenj za nezaposlene podpore bo izplačevala zbornica odslej za nezaposlene podpore načelno le preko uradov, ki poznajo bolje razmere prisilcev, to je preko Javne borze dela, bratovskih skladnic in večjih občin. Vsa sredstva, ki jih je namenila zbornica za podpiranje nezaposlenih, se bodo predkazala v bodoče tem uradom. Prošnje, ki bi prihajale v bodoče na Delavsko zbornico, se ne bodo reševale pri zbornici, temveč odstopale organom, med katere bo razdelila zbornica svoja sredstva za podpiranje nezaposlenih.

Zahtevajte „DELO“ v vsakem javnem lokalu!